

af særlig Betydning for at fremkalde en større Trafik, saaledes at Statens Risiko, uagtet den større Rentegaranti, vil blive betydelig formindsket. Under denne Forudsætning tror Udvalget derfor at kunne tilraade den forgyde Udvidelse af Rentegarantien". Det ses her, at Udvalget aldeles bestemt udtaler sig mod en Udvidelse af Rentegarantien, saalænge Banealagene paa Lolland og Falster kunne siges kun at omfatte den lokale Trafik, og i den Henseende er der ikke indtraadt nogen Forandring siden 1873—74. Nu oplyser det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds, formodentlig støttet paa det udførlige Andragende, som er indkommet fra Privatbanken, at det var Amtsraadet selv, som foranledigede, at den faste Bro blev bygget. Det er meget muligt, at Amtsraadet selv har foranlediget det, men at Amtsraadet paa det givne Tidspunkt har ønsket det og gjort Skridt til at faae det iværksat, er ikke nogetsomhelst Motiv for os; thi vi kunne meget vel vide, at saavel dengang som ogsaa før vilde Amtsraadet, ja overhovedet Amtets Beboere, hellere have en fast Bro, end at den bestaaende Bro skulde benyttes. Det var et Moment, som ikke kunde være os ubekendt. Selv om det ikke udtrykkelig forelaa i Form af en Beslutning eller et Skridt fra Amtsraadets Side, maatte vi kunne sige os det selv, dengang vi toge den oprindelige Bestemmelse. — Vi kunne overhovedet være meget enige om, at en fast Bro er ved Benyttelsen at foretrække for den tilstedeværende Bro; men med Hensyn til Spørgsmaalene om, hvorvidt Rigsdagen dengang havde Marsag til at udvide det Offer, som bragtes fra Statskassens Side, og om hvorvidt der overhovedet senere er indtraadt Noget, som kan bevæge Rigsdagen til at gjøre denne Udvidelse, kan en saadan Beslutning som den, det ærede Medlem omtalte, at Amtsraadet dengang havde fattet, og de Skridt, Amtsraadet havde gjort i saa Henseende, ikke have nogen somhelst Betydning. Fremdeles bemærkede det ærede Medlem, at under Forhandlingerne i Rigsdagen 1875—76 angaaende det af Indrengsministeren dengang forelagte Lovforslag, fremgik det, at Marsagen til Lovens Forfæstelse laa i, at man antog, at Koncessionshaveren skulde have Del i, at Gjedserbanen ikke kom istand. Jeg kan for mit Vedkommende sige, at jeg, som stod denne Sag temmelig nær dengang, har aldeles ikke havt et saadant Motiv. Muligvis er det blevet anført fra en eller anden Side under Forhandlingerne, men at det skulde være noget Motiv for Thinget i det Hele, maa jeg afgjort benegte efter den bestemte Erindring, jeg har af, hvad der foregik dengang. En saadan Formodning kan have været Motiv for et eller andet enkelt Medlem, men man kan ikke paabe- raabe sig det lige overfor Thinget i dets Helhed. Nei, den væsentlige Marsag til, at Loven blev for- kastet dengang, var den, at man sagde: Vi aner- kjende ikke en saadan Lovs Forandring ved en

kongelig Resolution, vi anerkjende ikke Regjerin- gens Ret til ved kongelig Resolution at sætte sig ud over udtrykkelige Lovbestemmelser. Det er ganske sikkert kun en formel Indvending, og man kunde sige, at, efter at Folkethinget eller Rigs- dagen engang har stillet sig saaledes og paa den Maade udtrykkelig har tilkjendegivet, at den ikke vil godkjende den Maade at bære sig ad paa fra Regjerings Side, kunde den næste Gang tage det reelle Spørgsmaal under Behandling; men man maa ikke være berettiget til deraf at drage den Slutning, at der i disse Forhandlinger, som foregik i 1875—76, paa nogen Maade ligger nogen Beredvillighed til at gaa videre end til at tage Spørgsmaalet under Forhandling i al Al- mindelighed. Man maa ikke paa nogen Maade slutte deraf, at Rigsdagen eller Folkethinget den- gang var villig til, naar Sagen kom til at fore- ligge paa en anden Maade, da at give Rente- garantien. Jeg erindrer aldeles bestemt, at vi ikke blot holdt dette Spørgsmaal formelt ude, men vi vare ogsaa dengang paa ingen Maade enige om at ville give Rentegarantien; tværtimod vare vi ogsaa reelt utilbøjelige dertil. Man drog blot ikke det Spørgsmaal frem, efterdem, for at bruge et juridisk Udtryk, det formelle Spørgsmaal var den tilstrækkelige Marsag til at afvise Sagen. Derfor kom vi slet ikke ind paa Sagens reelle Behandling. Naar vi nu se hen til Sagens Realitet, er det foreliggende det, at Lovgivnings- magten har givet Marsagn om en Rentegaranti for den lolländske Bane for ialt 4 Mill. Kr., hvoraf de 160,000 Kr. ikke ere komne til Anvendelse, idet det Spørgsmaal er blevet holdt hen paa Grund af, at man vilde have givet og i Virke- lighed har givet en Rentegaranti af 160,000 Kr. for Døvsjørelsen over Guldborgsund. For disse 160,000 Kr. mener jeg, at Koncessionshaverne have om ikke juridisk saa dog moralsk Krav paa Rentegaranti. Jeg skal ikke tvivle om, om de ikke ogsaa have et juridisk Krav, da jeg er fuld- stændig villig til at indrømme de 160,000 Kr. eller rettere sagt Rentegarantien for disse 160,000 Kr. Men hvad de øvrige 240,000 Kr. angaar, stiller Sagen sig ikke anderledes nu for mig, end den gjorde dengang. Der er ikke nogensomhelst Grund til, fordi Koncessionshaverne paa egen Haand og efter Tilskyndelse af Amtsraadet eller andre uvedkommende Autoriteter eller Ikke-Autori- teter maatte have bygget en fast Bro, istædesfor at benytte den tilstedeværende Bro over Guldborg- sund, at give dem en Udvidelse af Rentegarantien indtil et Beløb af 240,000 Kr. Det er ikke til- strækkeligt at paabe- raabe sig, at det er til Gavn for Landet, at det er slet. Vi vidste allerede dengang, at det vilde være eller kunde være til Gavn for Landet, i den Henseende er der ikke indtraadt nogen Forandring — og se vi hen til, hvilke Offre vi i det Hele indirekte